

Współzależność aksjologii wartości ekonomicznej z metodami jej pomiaru

Z punktu widzenia potrzeb praktyki gospodarowania w najbliższej przyszłości ważne staje się podjęcie aksjologiczno-etycznych implikacji teorii zarządzania wartością (połączenie *logos* i *ethos*), i dostosowanie do nich sposobów jej pomiaru. Trzeba bowiem być przygotowanym na to, że dokonujące się obecnie głębokie zmiany w dotychczas obowiązującym jej tradycyjnym paradygmacie zarządzania, staną się wkrótce dużo bardziej znaczące praktycznie.

Wybór takich, a nie innych wartości, określa nie tylko kierunki rozwoju, ale również ma ogromny wpływ na przyjmowane do ich realizacji cele, zachodzące między nimi sprzeczności i konflikty, a także w znacznym stopniu decyduje o sposobach i metodach ich realizacji. Aksjologia jest nauką z pogranicza nauk teoretycznych i praktycznych. W ekonomii powstała wyraźna i rosnąca w siłę współzależność między jedną z dziedzin aksjologii, jaką jest aksjologia wartości ekonomicznej, a poszukiwaniami adekwatnych do niej nowych metod jej pomiaru.

Postrzeganie życia społeczno-gospodarczego poprzez pryzmat uznawanych wartości oznacza szybko rosnące ich znaczenie praktyczne. Wymaga to poszerzenia i wzbogacenia przedmiotowego zakresu zainteresowań poznawczych – zarówno aksjologii wartości, jak też ekonomii, zarządzania i finansów, oraz połączenia ich zainteresowań poznawczych i praktycznych.

Współcześnie zmienia się i zanika to, co do niedawna jeszcze było podstawą tradycyjnej aksjologii i etyki. Doszło do postępującego rozdrobnienia teorii i praktyki wartości ekonomicznej na różne, odseparowane od siebie specjalistyczne obszary, które teraz wymagają integracji. Wartościowanie przekłada się na praktyczne decyzje zarządcze i rozstrzygnięcia o charakterze etycznym, których skutki trzeba postrzegać całościowo i w ich wzajemnej współzależności.

Z tych też powodów w procesy regulacyjne, które między innymi mają na celu zwiększenie bezpieczeństwa nowych technologii, i zapewnienie przestrzegania w procesach gospodarowania wartości etycznych, są coraz liczniej włączani filozofowie, antropolodzy, socjologowie i teologowie. Najbardziej jest to widoczne w tych dziedzinach, które są związane z badaniami nad szeroko rozumianą kondycją ludzką i możliwościami przetrwania i rozwoju gatunku ludzkiego – energią atomową, medycyną, przemysłem farmaceutycznym, żywnościowym, genetyką, biotechnologią, ekologią i in.

Zapewnienie w tych działaniach wysokiej jakości i precyzji pomiaru wartości ekonomicznych, przy pomocy różnorodnych mierników, jest niezbędne i powinno być w tym szczególnie pomocne.

Prof. dr hab. **Andrzej Herman**
Redaktor naczelny